

II Festiwal Literacki im. Edwarda Kupiszewskiego

Poeci małych ojczyzn. Można przewrotnie sformułować tezę, że każdy poeta jest *poetą małej ojczyzny*, niezależnie od tego, w jakiej formie, odsłonie, stężeniu i ewentualnie: czy w ogóle pojawia się ona w jego twórczości. A dzieje się tak pewnie z organicznej przyczyny – faktu naturalnej przynależności do źródła. Wpływ miejsca, czasu i okoliczności małej ojczyzny na kształt i rdzeń wrażliwości twórcy jest niezaprzeczalny, różnica tkwi oczywiście w tym, czy będzie to wpływ *implicite*, *explicite* czy *par excellence*.

Można być więc względnie spokojnym o to, że poeci zamkną, utrwalą i unieśmiertelnią w twórczości swoje małe ojczyzny. Jest jeszcze pytanie o przeciwnym wektorze: czy i jak małe ojczyzny pamiętają o swoich autorach?

Ostrołęka, stolica folkloru kurpiowskiego, pełne uroku i niezwykle gościnne, jedno z ważniejszych miast północno-wschodniej Polski, dba o swoich poetów. Zarówno o żyjących, jak i o tych, których już zabrakło. Druga edycja Kupiszewiady, jeden z wielu przejawów tej dbałości, pokazała, jak skutecznie zaangażować młodych i starszych twórców, krytyków, redaktorów, bibliotekę, kilka stowarzyszeń i urzędów i – tak po prostu – przyjaciół słowa, by wspólnie stworzyć imprezę, na której przypomina się sylwetki i twórczość nieżyjących autorów, a jednocześnie promuje dzisiejszych.

II Festiwal Literacki im. Edwarda Kupiszewskiego rozpoczął się 28 września debatą literacką na temat „Poeci małych ojczyzn”, prowadzoną przez poetę, krytyka i niezwyklego animatora życia literackiego – Karola Samsela z Ostrołęki, zaangażowanego w temat nie tylko na użytek festiwalu (o tym później). Do rozmowy zostali zaproszeni: Izabela Fietkiewicz-Paszek (Kalisz), Teresa Rudowicz (Kalisz), Henryk Gała (Łomża), Kazimierz Sopuch (Gdynia), Alfred Sierzputowski (Ostrołęka), Teresa Kupiszewska (Ostrołęka), Irena Maliszewska (Ostrołęka) i Dariusz Łukaszewski (Kadzidło).

Zeszłoroczny festiwal przywoływał postać Edwarda Kupiszewskiego, tegoroczna edycja poświęcona była kolejnym dwóm wielkim poetom ziemi ostrołęckiej: Dionizemu Maliszewskiemu (1931-1988) i Mieczysławowi Czychowskiemu (1931-1996). Ich twórczość, działalność, ale i osobiste o nich wspomnienia pojawiły się więc na pierwszym planie debaty. Wypowiedzi literatów i krytyków zostały wzbogacone niezwykle osobistymi głosami wdowy po Dionizym, Ireny Maliszewskiej i wdowy po Edwardzie, Teresy Kupiszewskiej, która odczytała m.in. list siostry Mieczysława Czychowskiego.

Debata była także okazją do prezentacji poetki innej małej ojczyzny – Wandy Karczewskiej, a tym samym do zaproszenia zebranych do Kalisza – na pokrewny Kupiszewiadzie I Ogólnopolski Festiwal Poetycki im. W. Karczewskiej (18-19 XI 2011), który oprócz promowania współczesnej poezji, inauguruje działania zmierzające do przywrócenia twórczości patronki. Teresa Rudowicz przedstawiła sylwetkę Wandy Karczewskiej i jej związki z Kaliszem. Głos w sprawie zabrał także prowadzący debatę, Karol Samsel, który łączy niejako obydwie inicjatywy, ponieważ uczestniczy w trwającej od kilku miesięcy, zainicjowanej przez Stowarzyszenie Promocji Sztuki Łyżka Mleka (organizatora kaliskiego festiwalu), akcji powrotu do twórczości pisarki: będzie redaktorem planowanego na 2013 wydawnictwa o charakterze monografii, a w listopadowej imprezie – uczestnikiem debaty poświęconej pisarstwu Karczewskiej.

Po południu odbył się happening „Poezja jest w Arce” – ostrołęccy i zaproszeni poeci czytali wiersze z okien Miejskiej Biblioteki Publicznej. Pomiędzy wierszami przygrywało trio w

składzie: Mateusz Cwaliński (akordeon), Jakub Pazio (flet poprzeczny) i Michał Gumkowski (wiolonczela).

Dla przypadkowych przechodniów biblioteka stała się dzięki tej akcji czymś znacznie więcej niż magazyn książek, czymś co żyje i co nie jest nudne – mówiła Sabina Malinowska, zastępca dyrektora MBP w Ostrołęce, dobry duch festiwalu, który wraz z dyrektorem Mieczysławem Romanikiem i pracownikami biblioteki dyskretną obecnością i nieustanną gotowością do pomocy perfekcyjnie spinali organizację imprezy.

Kolejnym punktem programu był koncert piosenki literackiej w wykonaniu Teatru Piosenki 21 pod kierunkiem Tadeusza Kowalewskiego, a zaraz po nim rozstrzygnięcie XIX konkursu literackiego im. Dionizego Maliszewskiego „I chcę tej ziemi być wierny...” i prezentacje zwycięskich tekstów.

Nagrody główne w konkursie:

- I Agnieszka Marek – Bielsko-Biała
- II Marcin Tomczak – Ostrołęka
- III Agnieszka Ochenkowska – Ostrołęka
- III Filip Woźniak – Płock
- IV Magdalena Bialik – Suchodół

równorzędne wyróżnienia:

- Paulina Gąsior – Jugowa
- Dorota Suwała – Gostynin
- Piotr Wilczyński – Zduńska Wola

Drugiego dnia festiwalu poezja jeszcze bardziej zdecydowanie wyszła z biblioteki – zaproszeni goście udali się do szkół Ostrołęki i pobliskich miejscowości i tam prowadzili literackie lekcje.

Festiwal w Ostrołęce trwa. Uroczyste ostatnie dni września są jedynie początkiem literacko intensywnej jesieni w tym mieście. Planowane są warsztaty literackie, spotkania autorskie w Arce (m.in. 6 X ze Zbigniewem Masternakiem, 20 X z Arkadiuszem Kruczykiem i Adamem Ladzińskim, 17 XI z Romualdem Mieczkowskim z Wilna), wieczór rumuński (10 XI), prelekcje Romualda Mieczkowskiego o Czesławie Miłoszu (17 i 18 XI), wystawa „Poeci małych ojczyzn – Mieczysław Czychowski i Dionizy Maliszewski” (MBP 29 IX – 31 XII), kiermasze książek, lekcje literackie dla młodzieży (X-XI), jednodniówka festiwalowa „Wieści z Narwi”, tom wierszy wyróżnionych i nagrodzonych w tegorocznej edycji konkursu im. Dionizego Maliszewskiego i inne działania, którymi organizatorzy – Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrołęce, Stowarzyszenie Przyjaciół Bibliotek i Książki w Ostrołęce i Towarzystwo Przyjaciół Ostrołęki – pod patronatem portalu www.literaci.eu i redakcji *Poezji dzisiaj* skutecznie potrafią zachęcić, by przyjechać do Ostrołęki. Nawet z miejsc oddalonych o kilkaset kilometrów (jak to uczyniła niżej podpisana). Warto.

Izabela Fietkiewicz-Paszek

Artykuł ukazał się w Salonie Literackim: <http://salonliteracki.pl/portal/publicystyka/5-swiatewiznienie/262-ii-festiwal-literacki-im-edwarda-kupiszewskiego>